

Autocriminaliteit, de Europese carrousel, deel 2...

In de vorige column kwam een bijzondere zaak aan de orde; de georganiseerde autodiefstal in Europa, waarbij gebruik gemaakt wordt van kortlopende leasecontracten. Om tijd te krijgen om de (vaak exclusieve) auto, naar een ander land te verplaatsen, daar op slinkse wijze een lokaal kenteken te verkrijgen om vervolgens de auto weer verder te verplaatsen om deze in het, inmiddels derde land, te verkopen. De leasemaatschappij en verzekeraar, benadeeld achterlatend en de goedgebouwde en onwetende nieuwe eigenaar opgescheept met een auto, afkomstig van diefstal, opgenomen in internationale diefstalregisters en alle aandacht van de lokale justitie...

Zo ging het ook met de exclusieve sportauto waarvan het dossier op ons kantoor kwam; geleased in Italië, in de leaseperiode heimelijk overgebracht naar Tsjechië, met Tsjechische platen naar Duitsland en vandaar naar Nederland, waarbij de auto bij onze client werd aangeboden.

Vanuit de juridische zienswijze doen zich direct een aantal vragen voor; de eigendomspapieren van de exclusieve auto zullen zonder twijfel op naam van de leasemaatschappij hebben gestaan. De berijder zal een kopie of slechts een deel daarvan hebben gehad. Toch bleken deze incomplete papieren geen beletsel voor de Tsjechische RDW om een geldig Tsjechisch kentekenbewijs af te geven, compleet met het originele chassisnummer. Geen vragen over de leasemaatschappij die als eigenaar vermeld stond of een contact ter controle. Dat is opmerkelijk en doet corruptie vermoeden. Via Duitsland wordt de auto vervolgens verder verkocht naar onze client in Nederland. Als eerder gesteld, daar loopt de zaak bij de Nederlandse RDW vast, omdat de auto inmiddels internationaal geregistreerd staat als gestolen. Er volgt politieonderzoek.

Onze client, koper te goeder trouw, meldt zich direct bij de Duitse handelaar. Die stelt, uiteraard, de auto ook te goeder trouw te hebben ingekocht.

Diverse scenario's worden besproken. Een daarvan is dat de Duitse handelaar onze client schadeloos wil stellen door volledige terugbetaling van de koopprijs. Juridisch curieus want bij terugbetaling (feitelijk) ontbinding van de overeenkomst, dient ook de auto te worden geretourneerd, terwijl volstrekt onzeker is of dat nog mogelijk zal zijn; dat zou alleen kunnen als de Duitse handelaar *zijn* verkrijging te goeder trouw hard kan maken en dus als rechtmatig eigenaar wordt beschouwd. Met dit voorstel neemt de handelaar een merkwaardig en verdacht risico. Een tweede voorstel van de handelaar is dat de helft van de aankoopprijs terugbetaald wordt aan onze client en client de auto dan mag behouden, ongeacht de uitkomst van het justitieel onderzoek.

De uitkomst zou immers ook kunnen zijn dat de auto terug moet naar de rechtmatige eigenaar in Italië, t.w. de leasemaatschappij. Als onze client de auto mag houden, heeft hij de exclusieve sportwagen voor de helft van de prijs/marktwaarde... Client kiest voor de laatste optie in de overtuiging dat de auto, wegens verkrijging te goeder trouw, aan hem zal worden toegewezen en een NL kenteken wordt afgegeven. Een juiste zienswijze, want dat is precies wat er gebeurt; door justitie wordt vastgesteld dat de auto door onze client te goeder trouw is aangekocht en hij daarmee op rechtmatige wijze eigenaar is geworden. Gezien de vooralsnog correcte Tsjechische kentekens, dient door de RDW een NL kenteken te worden afgegeven. Dat gebeurt ook. Het onderzoek wordt daarmee gesloten. Client heeft met de 50 % terugbetaling, de auto voor een koopje...

Er resteren nog meer vragen: wat was het dringende belang van de Duitse autohandelaar om de hele koopsom terug te willen geven, met het risico dat de auto niet naar hem retour zou komen? Wat was het belang om de helft van de koopprijs terug te betalen, in de wetenschap dat de auto *zeker niet* terug zou komen? Beide deals uiteraard onder zg. finale kwijting, d.w.z. dat partijen daarna niets meer van elkaar te vorderen hebben en geen mededelingen, digitaal, schriftelijk, mondeling, etc., over de zaak doen naar derden.. Dat laat zich raden; de Duitse handelaar wist vrijwel zeker meer van de criminele herkomst van de auto en wil z.s.m. van alle betrokkenheid rond de “besmette” auto af en vervolgens stilletjes in het donkere bos verdwijnen, buiten het zicht van politie en andere onderzoekers.

Tenslotte resteert de vraag waarom de Italiaanse verzekeraar, die zonder twijfel de schade heeft moeten uitkeren aan de leasemaatschappij, zich niet heeft gemeld als rechthebbende op de gestolen auto, nu immers duidelijk was waar deze is opgedoken (NL). Nu onze client rechtmatig eigenaar was geworden, was revindiceren (opeisen) van de auto zeker een zware dobber geworden, maar er is, naar wij weten, in het geheel geen poging ondernomen. En door de verzekeraar verder ook geen actie ingesteld tegen de Duitse autohandelaar om te onderzoeken wat deze van de kwestie wist en waar hij dan wel de auto vandaan had. Welke (persoonlijke) belangen speelden hier een rol?

Het blijft een opmerkelijke zaak met een onduidelijke afloop en veel open vragen. Onze client heeft, volledig te goeder trouw, een exclusieve sportwagen op NL kenteken voor de halve prijs, de Italiaanse verzekeraar draagt alle schade, maar onderneemt verder niets meer, de onderzoeken zijn gesloten en alle dubieuze tussenschakels en personen zijn, na een soort afkoop, als dieven in de nacht verdwenen. Deze deal liep voor hen niet goed af, op naar een volgende klus?

mr. Albert S. Oegema

www.legion.nl